

Føroyingur í Álborg vil vera sensor í Hoydølum

Direktoratet for gymnasieundervisningen i Keypmannahavn hevur í lètuni til viðgerðar ein fyrispurning um møguleikan fyri at gerast sensor í samfelagslæru við studentspróvtøkuna í Hoydølum í summar.

Fyrispurningurin er settur fram av Erik Ludvigsen, sum er føddur og uppvaksin í Føroyum. Hann hevur nú starv sum lektor á Álborg Handelsgymnasium.

Ein kann oftani lesa greinar í bløðunum, har ið tað stendur sum undirskrift: M. H. Og tá ið eg veit, at tað eru nøgv, sum vilja illgita meg fyri at skriva hesar greinar, vil eg koma við hesi rættleiðing, at tað er ikki so. Tað er altíð ómannsligt ikki at kunna seta fulla navn undir.

Ellars er at siga: At eg havi meiri og annað at gera enn at leggja meg út í blaðtjak, sum eg heldur ikki eri nakar elskari av. So um tað skuldi hent, at ein grein kom frá mínum hondum, so skal eg nokk verða somikið mannsigur, at eg tori at leggja mitt fulla navn til.

Við heilsan
Martin Hammer
trúboðari
Klaksvík

Tosar føroyskt

— Eg bæði skilji og tosi føroyskt, og tí havi eg hildið meg til, segði Erik Ludvigsen í viðtali við SOSIALIN, tá blaðið hitti hann fyrr í ár.

Erik Ludvigsen er føddur í Havn í 1925. Faðir hansara, Knud Ludvigsen, var tá stjóri í Føroya banka. Tey fluttu til Danmarkar í 1945. Foreldrinu eru framvegis á lívi og verða ávíkavist 92 og 80 ár í 1975.

Løgfrøðingur

Erik Ludvigsen fekk útbúgving sum lögfrøðingur í 1953. 10 ár frammanundan tók hann studentsprógv í Havn (lagtingets studentkursus) saman við m. o. Elias Arge, yvirlækna, Andrias Højgaard, rektara, Petur Reinert, lækna og Ulf Zachariassen.

Hann fekk útbúgving sína sum lögfrøðingur á eini sakføraraskrivstovu. Seinni starvaðist hann í banka. Tað var í 1962, at hann fór yvir til frálæruna.

Fyrst undirvísti hann við Forsvarets Civilundervisng. Í sambandi við hetta var Erik Ludvigsen í Føroyum eitt skifti í árunum 1964 og 1965. Síðani 1966 hevur hann starvast sum lærari á Álborg Handelsgymnasium, har hann undirvísir í samfelagslæru.

Býráðslimur

Harafrat er Erik Ludvigsen býráðslimur í Álborg. Hann er valdur fyri javnaðarflokkinn har.

— Eg varð uppstillaður á fyrsta sinni við valið í 1970 og varð valdur. Eg varð afturvaldur við býráðsvalið í mars mánaða í ár og fekk tá 442 persónligar atkvøður.

Framhald frá síðu 4

um. Hon vil geva fjøldini sum heild medavgerðarrætt og vil fáa til vega eitt samfelag, har fræls menniskju arbeiða saman sum javnlíkar.

4. Sosialisman er nú ein høvudstátur í veraldarpolitikkini. Hon er ikki propaganda, men roynd í praktiskari virkan, hevur í gørandislivinum framt avreksverk.

Í summum londum er stöðil til eitt sosialistiskt samfelag lagt, og eru her liberalismunnar illgras við at hvørva, meðan samfelagið hevur útviklað nýggja kraft. Sosialismunnar hugsjónir hava víst teirra virði í royndum.

5. Í mongum londum verður skúgvæð til viks hin geftransaða kapitalisma og verður sett í staðin ein búskaparhugsan, ein økonomi, har almenn tiltøk, almennur ognarrættur, alment eftirlit skerjir kapitalismunnar ræsarúm. Fleiri og fleiri menniskju víðurkenna, at tað er neyðugt við samfelagsplanlegging, planekonomi. Sosialur tryggileiki, fræls fakfelagsrørsla og vinnuligt demokrati vinna meira og meira fram.

Hesin framvøxtur er fyri ein stóran part úrslit av sosialismunnar og fakfelagsrørslunnar stríði íggjnum nógv ár. Alla staðni har sosialisman er sterk, eru týðningarmikil stig tikin til skapanina av einum nýggjum samfelagshátti.

6. Tey seinastu árinu eru fleiri av tjóðunum í teim sokallaðu tilfurskomnu veraldarpartunum komnar eftir, at sosialisman er ein virðismikil hjálp í stríðnum fyri tjóðskaparligum frælsi og hægri livikorum.

Her vaksa fram ymsir hættir av demokratiskari sosialismu undir ávirkan av teim ymsu fortreytum. Sosialisman berjist í hesum londum bæði imóti einum innlenskum økonomiskum aristokratii og imóti eyðræning av fremmandum imperialismum ella imóti útaman av fremmandum kapitalistiskum trustum. Her, sum aðrastaðni, berjast sosialistarnir fyri politiskum og fíggarligum demokrati. Tey royna at bæta livikor fólksins við at fremja búnaðarábøtir og idnaðarútbýgging. Í mongum fornum verður hetta gjørt við at víkka almenna ognarrættin ella kooperatión bæði á framleiðslu-økinum og brúkarækinum.

7. Men meðan sosialisman gongur fram allastaðni í verðni, eru nýggjar kreftir komnar fram, sum eru stórvandi fyri hesa røslu fyri frælsi og sosialum rættvissi. Síðan bolchevisman tók seg fram í Ruslandi, hevur kommunisman spjatt hina internationalu arbeiðararørsluna og hevur harvið í mongum londum seinkað fremjanina av sosialismuni í ártíggir.

8. Falskliga ger kommunismann krav uppá at eiga lut í sosial-

Javnaðarflokkurin í Álborg hevur í lètuni 17 mans. Tilsamans sita 31 mans í býráðnum har.

Erik Ludvigsen hevur fleiri álitissstørv í býráðnum. M. a. er hann formaður í fritíðarkommisjónini. Eisini er hann limur í programnevndini fyri Nordjyllands Regionalradio, sum hoyrir undir Danmarks Radio.

istiskum síðarvi. Verunliga hevur hon avskeplað og rongt henda síðarvi, so hann kennist ikki aftur. Kommunisman hevur bygt upp eina stranga teologi — religiön — ið ikki kann sam-einast við marxismunnar kritiska hugsunnarhátt.

9. Meðan sosialistarnir royna at skapa frælsi og rættvissi við at taka burtur ta eyðræning, sum skilur menniskjuni undir kapitalismuni og liberalismuni, so royna kommunistarnir at hvessa klassamunin við tí fyri eyga at fremja eitt eittflokka diktatur.

10. Hin internationala kommunisman er reiðinskap hjá eini nýggjari imperialismu. Alla staðni har hon hevur fingið valdið, hevur hon oyðilagt frælsi-ð ella møguleikan fyri at vinna frælsi. Hon er bygd upp á eitt militaristiskt bureaukrati og eitt harðrent politi. Íggjnum himnarópandi skilnaði í vælferð og privilegium hevur hon skapt eitt nýtt stættarsamfelag, har klassa- ella stættarmunurin ikki er stórt minni enn fyrr. Í hennara økonomisku skipan hevur t. d. tvingsilsarbeiði í hvussu so er til tíðir spælt eina rollu, og ikki hevur altíð verið fritt arbeiðsval ella bústaðarval.

11. Sosialisman er ein international røsla, sum ikki strangliga krevur, at allir hava somu fatan, somu meining.

Antin sosialistar so byggja teirra hugsan á marxistiskan ella annan hátt at analysera samfelagið, ella teir lata seg leiða av religiösnum ella humaniterum meginreglum — princippum —, so arbeiða teir allir fram imóti sama máli: sosialum rættvissi, betri livikorum, frælsi og veraldarfríði.

12. Framgongdin innan vísind og teknikk hevur givið menniskjuni øktar møguleikar bæði til at gera síni kor betri og til at oyðileggja seg sjálvum. Av hesi orsök ber ikki til at lata frum økonomiskum kreftum framleiðsluni upp í hendi, hon má planleggjast systematiskt, soleiðis at tørvur menniskjans er avgerandi. Ein tilik planleggjan skal tó geva seg undir rættin hjá hinum individuella persóninum.

Socialisman vil teggia saman frælsi og planleggjan bæði á nationalum og internationalum økjum.

13. Hetta at fremja sosialismuna hendir ikki av sær sjálvum. Hon krevur persónliga lutøku av øllum teim, ið trúgva á hana. Mótvægis teirri totaliteru skipanini, gevur hon ikki fjøldini ein passivan lut.

Tvørturimóti sosialisman eydnast ikki uttan fjaldarinnar aktiva virki. Hon er tí demokrati í hægsta formi.

P. S. Í hesi røslu er einki um av-kristnan, og er hon alt ov nógv í samljóð við tey hægstu etisku virði, til at dólga innan søgu kunnu loyva sær at mæla um fjant og fjas.

Óli í Áarstovu

Teir skriva í blaðnum í dag, at brennivín er funnið í Hoyvíkshaganum — sig so tað, at føroyska jørðin er korg.

— o —

Eg vænti, at úrslitið av miklu tjóðveldisrættargongdini verður, at annar parturin verður dømdur at sita í Føroyum og hin í Danmark, tó ikki á Christiansborg.

— o —

Nú landsstýrið skal skipast, ræður um at hava góð kort upp á hondina — eg veit so fyri vist, at Hákon situr við einum essi og fleiri jassum.

— o —

Pauli Ellefsen væntar eini reyð jól.

— o —

Orsakað av Vietnam-krignum hevur Le Duc Tho enn ikki havt stundir til at avheinta friðarheidsrøsluna.

— o —

Amerikumenn reypa sær av, at ein rúmdarmaður er komin upp í amerikanskan politikk — tað er onki, vit hava fleiri.

— o —

»Tú alfagra land mitt« syngja vátir í tjóðsanganum, men valnáttina vildi onkur vera við, at vit sungu seinasta ørindi.

